

Dato 22-06-2021

Raastoffer@ru.rm.dk

Sagsnr. 1-34-76-2-20

Side 1

I forlængelse af forretningsudvalgets møde d. 15. juni 2021 er administrationen, jf. referatet fra mødet, blevet bedt om at:

- få indføjet en beskrivelse af processen (høringen - lovgrundlaget for denne, samt en kort opsummering af, hvor mange borgergrupper, naboer, lodsejere og virksomheder der har været kontakt til i planperioden, både før og efter udkastet til råstofplan er fremlagt
- det vurderes, hvad konsekvensen er, hvis Addit Syd ændres til et interesseområde og hvis Kragelund udgår af råstofplanen. Herunder også en høring i forhold til konsekvenser, såfremt råstofgraveområde Addit Syd ændres til råstofinteresseområde og råstofområde Kragelund udgår af planen.

Beskrivelse af processen for Råstofplan 2020 - herunder høringen og lovgrundlaget for denne

Lovhjemlen

Regionernes udfærdigelse af råstofplaner er en lovbunden opgave der er knyttet til råstofloven. I råstofloven fremgår det, at regionerne skal udarbejde en plan for forsyning og indvinding af råstoffer for en periode på mindst 12 år. Af råstoflovens § 3 fremgår det, at regionerne på den ene side skal sikre råstofressourcernes udnyttelse, og tage erhvervsmæssige hensyn, samt at regionerne på den anden side skal lægge vægt på beskyttelse af omgivelserne i bred forstand.

Redegørelse

Hvert fjerde år skal Regionsrådet gennemgå råstofplanen for at vurdere, om der er behov for en justering eller en revision af råstofplanlægningen, dvs. om der er behov for at udarbejde en helt ny råstofplan (råstoflovens § 6, stk. 7). Til brug for vurderingen udarbejdes en redegørelse, som udsendes i offentlig høring i mindst otte uger. Tilblivelsen af Råstofplan 2020 blev således påbegyndt i 2018 med en råstofreddegørelse der var i høring fra den 17. april - 13. juni 2018.

Af redegørelsen fremgik blandt andet vigtigheden af, at de nødvendige råstoffer skal være til rådighed for erhverv og samfund, så ressource-knaphed ikke bliver en begrænsning for vækst og udvikling i regionen, samt at en jævn fordeling af råstofgrave over regionen er at foretrække, for at undgå lange transportafstande. I høringsperioden modtog regionen i alt 9 høringsvar, der er be-

skrevet i et resumé, som kan fremsøges på regionens hjemmeside under fanen "Ide- og debatoplæg": www.rastofplan2020.rm.dk

Den 22. august 2018 besluttede regionsrådet at revidere den gældende Råstofplan 2016.

Idé- og debatoplæg

Næste skridt i planprocessen var herefter idé- og debatoplægget, hvor der den 4. februar – 3. april 2019 blev gennemført en offentlig høring, hvor regionsrådet indkaldte ideer og forslag til Råstofplan 2020. Borgere, interesseorganisationer, statslige myndigheder, kommuner, råstofbranche og andre interessenter blev derfor inviteret, til at komme med ideer og forslag til den kommende 12-årige råstofplanperiode for råstofindvindingen i Region Midtjylland. I debatoplægget blev der særligt lagt op til at få forslag inden for følgende hovedspørgsmål:

- *Hvor skal der udlægges nye råstofgraveområder?*
- *Hvilke retningslinjer skal med i Råstofplan 2020?*
- *Hvordan arbejder vi med bæredygtig anvendelse og cirkulær økonomi?*
- *Hvordan kan vi minimere transport af råstoffer?*
- *Har vi brug for en fælles råstofstrategi?*
- *Efterbehandling af råstofgraveområder - hvilke ideer er der hertil?*

Der indkom i alt ca. 100 høringssvar ved den offentlige høring, som kan fremsøges i en hvidbog på regionens hjemmeside under fanen "Forslag til råstofplan 2020": www.rastofplan2020.rm.dk

Forslag til Råstofplan 2020

Herefter fulgte udarbejdelsen af Forslag til Råstofplan 2020. Planforslaget har baggrund i den forudgående offentlige høring fra ide- og debatfasen, regionens egne råstofkortlægninger, møder med kommunerne, partshøringer og politiske drøftelser i Region Midtjylland. Forslag til Råstofplan 2020 sikrer en regional spredning af graveområder, og er fremtidssikret ved at være forsyningsmæssigt robust. Samtidig sikres råstofforsyningen gennem et begrænset antal graveområder og interesseområder.

Forslag til Råstofplan 2020 var i offentlig høring i perioden 8. juni – 1. september 2020 og regionen modtog ca. 300 høringssvar.

Kontakt til borgergrupper, naboer, lodsejere og virksomheder før og efter forslag til Råstofplan 2020.

I forbindelse med udarbejdelsen af Forslag til RP2020 har der været foretaget en partshøring af berørte parter, i henhold til råstoflovens § 6a, stk. 5, for alle de områder, der er foreslået taget ud af råstofplanen og for de nye områder, der er foreslået taget med ind i råstofplanen. Det gælder for såvel råstofinteresseområderne, som for råstofgraveområderne. Der er i denne forbindelse hørt ca. 1.300 parter.

I forbindelse med opstart af høringen af Forslag til Råstofplan 2020 har regionen afholdt 4 virtuelle borgermøder, hvor der deltog alt fra 79-186 borgere på hvert møde. Her oplyste regionen omkring forslaget og muligheden for at afgive høringssvar, samtidig med at der var mulighed for borgerne, at skrive ind på chatten og stille spørgsmål (møderne blev afholdt 15., 16., 17. juni og 25. juni 2020).

Under høringen af Forslag til Råstofplan 2020 var regionen til 4 fysiske borgermøder, se i tabellen nedenfor:

Dato	Benævnelse	Kommune	Politisk deltagelse
1. juli 2020	Råstofgraveområde Rom	Lemvig	Ja
1. august 2020	Råstofgraveområde Kragelund	Hedensted	Ja
13. august 2020	Råstofgraveområde Addit Syd	Horsens	Ja
19. august 2020	Råstofgraveområde Nordby NV	Samsø	Nej

Efter høringen af Råstofplan 2020 var afsluttet har regionen været til yderligere 6 fysiske møder med borgere eller borgergrupper, samt virksomheder - se i tabellen nedenfor:

Dato	Benævnelse	Kommune	Politisk deltagelse
28. september 2020	Råstofgraveområde Anshede - Fur	Skive	Nej
29. oktober 2020	Råstofgraveområde Spørring	Aarhus	Ja
19. januar 2021	Råstofgraveområde Addit Syd	Horsens	Nej
21. april 2021	Råstofgraveområde Læsten	Randers	Ja
19. januar 2021	Råstofgraveområde Addit Syd	Horsens	Ja
2. juni 2021	Råstofgraveområde Addit Syd	Horsens	Ja

Endvidere har der været en lang række samtaler, samt besigtigelser med råstofvindere og omkring 500 telefonsamtaler med borgere/naboer/lodsejere angående råstofområder der er foreslået taget ud af råstofplanen, eller som er nye forslag der er taget med ind i råstofplanen.

Vurdering af konsekvenser hvis råstofområde Kragelund beliggende i Hedensted kommune udgår af planen.

Administrationen har fra den 16. juni til den 21. juni 2021 foretaget en høring af:

- Forslagsstiller til råstofgraveområde Kragelund, Vilh. Bech Dortheasminde A/S

Administrationen har modtaget en udtalelse fra forslagsstiller til råstofgraveområdet Kragelund (vedhæftet som bilag).

Som følge af alle høringssvarene har regionen foretaget en fornyet afvejning efter råstoflovens § 3 for bedst muligt at imødekomme de modstridende interesser. Råstofgraveområdet er på den baggrund reduceret i udstrækning fra 59 til 50 ha, hvorved afstanden mellem bymæssig bebyggelse og graveområdet er forøget. Derved skabes større afstand til bymæssig bebyggelse og omkringboende, hvilket betyder færre gener som følge af støj, støv, visuel påvirkning mv. Angående borgernes bekymring vedrørende trafikken, så er regionen altid i tæt dialog med kommunen, som er vejmyndighed, for at finde de bedste løsninger og derved minimere generne for det omkringliggende miljø.

Ved at tage råstofgraveområde Kragelund ud af Råstofplan 2020, er det administrationens vurdering, at det vil øge transporten af råstoffer, samt lægge et større pres på de omkringliggende råstofgraveområder. Hermed får borgere langs transportruten fra de eksisterende råstofgraveområder pålagt større gener. Råstofgraveområdet ved Kragelund er vurderet til, at skulle forsyne en eventuel udvidelse af E45, Hedensted by og de omkringliggende byer med råstoffer i den kommende planperiode og herved sikre en jævn fordeling af råstoffer til området.

Administrationen har vurderet at de erhvervsmæssige konsekvenser for forslagsstiller er af mindre karakter, da der ved Kragelund er tale om et helt nyt råstofgraveområde, hvorfor forslagsstiller endnu ikke har investeret og udbygget infrastrukturen til råstofgravning på arealet.

Vurdering af konsekvenser hvis råstofområde Addit Syd beliggende i Horsens kommune ændres til et råstofinteresseområde i planen.

Administrationen har fra den 16. juni til den 21. juni 2021 foretaget en høring af:

- Forslagsstiller til råstofgraveområde Addit Syd, Dansand A/S
- Horsens Kommune
- Miljøstyrelsen der varetager de statslige interesser angående Addit Syd

Administrationen har modtaget en udtalelse fra forslagsstiller til råstofgraveområdet Addit Syd (vedhæftet), samt modtaget en udtalelse fra Miljøstyrelsen, hvor det fremgår, at Miljøstyrelsen ikke har bemærkninger til at råstofgraveområde Addit Syd eventuelt ændres til et råstofinteresseområde. Horsens kommune har heller ikke bemærkninger til at området eventuelt nedjusteres til et råstofinteresseområde.

Administrationens vurderinger

Ved det foreslåede råstofgraveområde findes der en råstofressource af en kvalitet, som ikke findes ret mange steder i Danmark. Herudover forekommer ressourcen i store mængtigheder i lige netop dette område. De to virksomheder der indvinder i området, har investeret i produktionsanlæg, hvorfor fabrikkerne også i dag ligger lige ved siden af den eksisterende råstofressource.

Ud fra regionens beregninger, er der i det nuværende udlagte råstofgraveområde ved Addit i råstofplan 2016, råstoffer tilbage til råstofindvinding i ca. 5-7 år. Dette er vurderet ud fra den nuværende mulige indvindingsmetode og de maskiner firmaerne har til rådighed. I disse restressourcevurderinger, er ressourcen under grundvandsspejlet også medregnet.

Såfremt råstofferne fortsat hovedsageligt indvindes lokalt, er der ikke råstoffer nok i de råstofplan 2016 udlagte arealer til en ny planperiode på 12 år. Det vurderes at Dansk Kvartsindustri kommer til at mangle råstoffer efter ca. 5 år med den nuværende indvindingsmængde, hvorefter råstofferne vil skulle tilkøres virksomheden.

Dansk Kvartsindustris adgang til kvartssand, ud over den mindre forekomst de har tilbage i Addit, ligger i Region Syddanmark ved Varde. Transportafstanden fra Varde til fabrikken i Addit er på 120 km. En øget transport fra sandgraven i Varde vil således forøge generne for borgere på hele ruten fra Varde til fabrikkerne i Sdr. Vissing, herunder også Addit by.

Det er administrationens vurdering, at hvis Dansand A/S skal være sikret minimum en planperiode på 12 år med kvartssand uden yderligere udlæg af graveområder, kan dette kun ske ved at øge tilførslen af kvartssand med lastbil til fabrikken i Addit fra to andre områder, herunder Tandskov og Voervadsbro. Råstofgravene er beliggende henholdsvis ca. 30 km og 5,5 km fra virksomheden i Sdr. Vissing.

Råstofgraveområdet Tandskov der er beliggende nord for Silkeborg i Silkeborg Kommune, kan ikke erstatte Addit området, da der vurderes, at være tale om en forekomst af en ringere kvalitet. Ved råstofgraven Tandskov, er der tale om forekomster af to typer sand. Den ene slags sand er almindeligt brunt sand, mens den anden type er kvartssand. Det vurderes, at Tandskov kan supplere til produktionen i Addit med omkring 5-10 % årligt. Der er en meget varieret geologi ved Tandskov, hvorfor kvartssandsforekomsten også varierer meget i området. Derfor kan man på nuværende tidspunkt ikke sige noget om størrelsen af kvartssandsressourcen ved Tandskov. Ved Voervadsbro er der en mindre forekomst af kvartssand tilbage i råstofgraven.

Ved en øget transport fra Tandskov til Addit vil det forøge generne for andre naboer ved Tandskov, Addit by og på ruten igennem Silkeborg. Ligeledes vil en forøget kørsel fra Voervadsbro forøge generne lokalt.

Det vurderes, at såfremt det nye råstofgraveområde Addit Syd ikke kommer med i Råstofplan 2020, vil der efter få år skulle tilkøres større mængder kvartssand fra andre områder.

De erhvervsmæssige konsekvenser ved manglende udlægning til råstofgraveområde for forslagsstillere er af større karakter ved Addit Syd, da der allerede er etableret en indvinding i området med investering i maskiner, infrastruktur, fabriksanlæg og kontorbygning på arealet. Der er endvidere tale om to virksomheder der indvinder på lokaliteten.

Høring af Miljøstyrelsen

I forhold til den tidligere høring og dialog med Miljøstyrelsen omkring landskab, så fremgår det af råstoflovens § 6a stk. 4 at: "*En råstofplan kan ikke vedtages endeligt, hvis miljø- og fødevareministeren til varetagelse af statslige interesser har modsat sig dette skriftligt over for regionsrådet inden udløbet af indsigelsesfristen. Forslaget kan herefter først vedtages, når der er opnået enighed mellem parterne om de nødvendige ændringer*". Til orientering er Miljøstyrelsen i dialogen med Region Midtjylland således frafaldet sit udkast til indsigelse på landskabsdelen, da det foreslåede areal på 48 ha blev reduceret til 24 ha. Det betyder, at der er opnået enighed mellem parterne, som loven foreskriver.